

Universitätsbibliothek Paderborn

**Jncipit solemne opus expositionis Euangeliorum
dominicalium tocius anni reuerendi magistri Alberti de
Padua ordinis frat[rum] heremitaru[m] sancti Augustini**

Albertus <de Padua>

VIme, 1480

Secunda pars

urn:nbn:de:hbz:466:1-30888

dicit.3. dñs. hoc flagitio societas q̄ cū deo nobis esse dēt violat
tū nata t̄ ip̄e auctor est libidinis pueritate polluit. vñ dt ī r̄gla
deus qui hitat in vobis custodiet oēs ex vobis. q̄ si aliquis nō
custodit. signū est nō esse deum cūz illo. Itēz attendam⁹ flagiti⁹
vindictā. cetera nanq̄ vicia cum procedant aliquo mō ex incli-
natione nature. possunt dei miām aduocare. sed q̄r̄ hoc est cōtra
nature appetitū. non eadit h̄c mia. sed sola vindicta. immo cūz
peccati multitudinē in aliis malis vindictā mitiget hic solū vt
dicit Aug.3. dñs. si omnes gentes fāgerent. eodem criminis rea-
tu. diuina lege tenerentur. et ideo vt dicit cantor pariensis no-
ste nativitatis dominica omnes laborantes hoc vicio mēficiū sūt
Item ignis inferni nō substinens dilatatiem vindicē. preueit
etiam viuentes d̄sumere. Leui.13. lepra abuſionis est.

Nota peccati detestationem. nō solū pētū est d̄mittere. sed etiaž
peccati est nō punire. tales pētōres sunt eiendi. incarcerandi
et ad ignē ponendi. quid dico. inter homines nō est noīandū. hoc
ēm modo et nō facile alio emundant̄. Item attendam⁹ p̄iculum
alia nanq̄ vicia cum habeant virtutē oppositā. p̄nt p̄ virtutez
tolli sed hoc flagitiū per virtutē curari nō p̄t. q̄ nulla sibi op-
ponitur. et ideo dicit mḡs Otto. q̄ vir d̄tingit aliquę penitēre
de hoc vicio. qui penitēre distulerit vltra etiām saluatoris. et h̄
audiui esse exptum. vnde sodoma muta interpretat̄ quia hoc vi-
cio laborantes tanq̄ leprosi p̄dunt vocē. ne vere confiteant̄ et pe-
nitent. ad ignem igitur currendum est pro ipsi⁹ nō emunda-
tione sed consumptione. Leui.13. lepra volatilis et vaga debet
igne comburi. Terēz p̄mit̄ leprosoz deuota supplicatio: q̄ ste-
terūt a longe: Ecce reverentia q̄r̄ iudicabāt se idignos xp̄o ap-
p̄inquare. ppter consciencie reatu et carnis maculā: et leuauert
vocē: H̄tum potuerūt. ecce affectus desiderii: dicentes: uno ore
ecce tōis oō: ihesu: Tytus. dicit nomē ihesus. et rem lucran̄.
s̄z salutē: p̄ceptōr̄ p̄ceptorez apellant̄. cuius ip̄o oīa ānuūt
p̄s. p̄ceptū posuit et non preteribit. miserere nobis. nō aurum
vel argentū petat̄. sed vt corp⁹ sanū recipiant̄. p̄s. miserere mei
dñe. qm̄ infirm⁹ sum z̄.

Secunda pars.

D

Ecundo cum dicitur. Quos vt vidi. p̄mit̄ peticiois
cōsecutio. et tria facit. premittitur enim benignus cri-
sti aspect⁹: q̄s vt vidi: benignitas spassiois et mie-
oculo nō abhorruit pius dñs maculam aspicere no-
stre lepre. qui etiam pro nobis in cruce velut leprosus reputa-
tus est. P̄laie quinquagesimotero. Secundo p̄mit̄ xp̄i imperiū

Sermo

dixit: ut ostenderent se sacerdotib⁹. sic enī scriptū est Leui. 13.
plaga lep̄e si fuerit in homine. adducet ad sacerdotem ⁊ videbit
eum. eos igīt ad sacerdotes misit. primo ne videret legis trans
gressor. scđo vt oñderet exhibendā esse sacerdotib⁹ reuerenciam
tercō vt sacerdotes cogerent cōmendare miraculū. dum illi sanā
tur quos iudicant esse leprosos. 4º vt ostendat se maioris esse
virtutis qđ lex vel sacerdotes quia illi lep̄ā cognoscēbāt. quam
mundare non poterant. 5º vt doceant interiore anime lep̄ā nō
emundari. nisi saltem fuerit p̄positū eā sacerdotib⁹ ecclie demō
strare p̄ oris cōfessionē. que d̄fessio quatuor debet additiones ha
bere. primo qđ sit voluntaria. vñ dicit: ite: non duci non tradi:
sicut qui tormentis afflidi cōfidentē p̄c̄ta. sed ite voluntarie. p̄:
ex voluntate mea d̄ficebor illi. cuius atrariū faciūt qđ timore moe
tis in vltimis cōfidentur. E Sed d̄fet esse nuda ⁊ apta
vnde dicit: oñ dicit: quid egistis quid cogitastis. qđ locuti estis.
n̄ dicit abscondite. l̄ excusationib⁹ vel palliatioib⁹ vboz. aut mē
tiendo vel etiā musitando. aut non plene p̄c̄ta omnia reutando
cum debitiss circumstanciis. Quatuor at̄ sunt cause qđre opt̄ p̄c̄ta
cōfiteri. prima quia non p̄ dissolui nodus nisi manifestet. nec
curari p̄ vulnus ignotū. nec de occultis preberi d̄silū. nec dari
sīna cause latentis. ipenitencia aut̄ soluit nodus peccati sanat
vulnus d̄silū tribuit. et emūdat forefactū. Scđa qđ p̄c̄tū est in
anima sicut vermis in carne. que s̄quetur dum latet. sed cū pa
tet moritur. Tertia qđ atritione sicut rasořum tollēs peccati ru
biginem ab anima. sed ne talis imundicia intrinsecus maneat. o
portet p̄ cōfessionem eius. Quarta qđ cuiuslibet rei corruptio con
trario quidem modo fit sue generationi: cum igīt perpetratō
peccati sit in occulto conscientie. eius corruptionē oportet esse
virtute confessionis manifestantis. ppter quod dicit p̄s. dixi cō
ficebor aduersū me in iusticiā meā d̄no. et tu remisisti impietatē
p̄c̄ti mei. Itē d̄fessio debet esse pura. vñ dicit vos sez ostendite ⁊
nō alios. ñ quod quadruplic̄ alij sc̄iūt. quidā enī alioꝝ facta re
titant. alii vero reuelat eos cū quib⁹ peccauerunt. alii aut̄ non
se oñdūt. h̄volūt m̄trogai de p̄c̄tis. qđ meliō nouerit d̄fessor ea qđ
sc̄erit qđ ipsi peccantes. In quib⁹ tñ casib⁹ et quo fieri debeat
m̄trogatō prudens d̄fessor videat. Itē d̄fessio d̄z esse ordinata:
quia non cūcūq̄ facienda est sed: sacerdotibus: qui claves ha
bent scientie et autoritatis. ipsi enim constituti sunt a deo au
ditores et iudices nostrorum criminum. Tertio ponitur salutis
effectus: et factum est ut irent: vt sacerdotibus se demonstraret
mundati sunt. quatuor ex causis mundati sunt anteq̄ puenirēt

lxv

ad sacerdotes. p^o qz ouerat xpc sacerdotis supbiā. atēp̄fissent ei
eos aspicere. ne igitur scandalizarent p̄uenit eos sanare. sed o
bedientia aploz hoc meruit. 3° hoc meruit fides: 4° volunt ostē
dere: qz nō v̄tute legis aut sacerdotū erāt mundati: h̄ dei īxio ī.

Tertia pars

Ercio cum dicitur. Unus autem: ostenditur tāti be
neficī rara cognitio. et tria facit. primo em tangunt
sex obseruanda in gratiazzatione. primū est benefi
ciū recognitio vt non sit insenbilis. aut obliuiosus;
sed attendat et memoret qd̄ sit sibi collatum. vnde dicit vn9 at
ex illis: Non om̄ies. qz vt dicit Tuli9 ad preterita beneficia pau
ti homines aīmū torquent: vt v̄d̄it: id est diligenter aduertit
et d̄siderauit: quia mundatus est: z^o requirēt vt recipiens bñfi
cium presto sit ad mandatum confereatis. vnde dicit Regressus
est: ad ih̄sum. vt patut ad ipsius mandatum. nō quemadmo
dū aliqui fugiunt p̄nīaz eoz a quibus beneficia recuperunt. 3°
erigitur amēda^o accepti beneficii. qz vt dicit Cr̄. liz debeam9
benefacere non attenta laude hoīm. hic timen quibus benefaci
m̄ beneficium p̄dicare debent: vt ex hoc de⁹ laudetur. et tali ex
emplo ceteri moueant: et hoc est quod dicit cū magna voce: q
significat devotionis magnitudinē: Magnificans deū: in om̄i
beneficiō. primo et principalē deum magnificari oportet. q̄ be
nefacienti dedit vnde subueniret. et voluntatem subueniēdi. 4°
requirūtur vt benefaciēti exhibeat honor et reuerēcia. Nam
vt dicitur in ethicas. vt sit iustitia inter dātem et recipiente. sic
benefaciens dat bonum vtile. ita exigit bonum honorabile. vñ
dicit. et tec̄dit in faciem suā: exhibens xpo reuerēciā. 5° requi
ritur humilitas. vt semp hūiliet se ei a quo suscepit beneficium
ideo subdit: Ante pedes eius: dedit ei accedendi fiduciā. vt dt̄
Theo. suscep̄ta purgatio. qū prius accedere non audebat. 6° re
quirēt vt credat se non ex meitis sed ex gracia beneficū accep̄tis
se. vñ dicit: Gr̄as agens: Quia vero sic prudenter se hūit in gra
tiazatione. ostendit quisnāz ipse fuerit. Et hic erat samarita
nus: ex gente odibili in deis. ex p̄cōsibus. ex his qui legem ig
norānt. et ideo magis amendat. Tho. dicit qz hic p̄ om̄i nul
lomō aliquē ip̄diri. qn̄ deo placere possit. etiā si de genere p̄pha
no processerit. dūmō bonū gerat p̄positū. nec aliquis ex eo qd̄
de sandis natus sit supbiat. qz nouē leprosi mundati qui erant
israhelite ingrati fuerant. **G** Secūdo ponit̄ur alioz req̄si
tio R̄ndens at̄ ihs dixit. Nonne deē mundati sūt et nouē vbi
sunt Non interrogat dñs quasi nesciens. sed vt dt̄ glor̄igratos